ANUL I. — No. 1 — 2 Lei Exemplarul — Duminică 22 Martie 1925

PARA

ZIAR INDEPENDENT

ABONAMENTUL
— Anual 100 lei —

REDACȚIA
ȘI ADMINISTRAȚIA
B-D ELISABETA 2
IAȘI

O Icoană: A. C. CUZA

Domnul A. C. Cuza este un intelectual, un doctrinar, un poet și un om de caracter și de onoare, rar.

Dl. A. C. Cuza este un orator distins, o minte clară și ageră, un maistru al condeiului, neîntrecut.

Dl. A. C. Cuza e o podoabă de simțire, călăuzit vecnic de grija intereselor mari ale țărei și ale neamului.

Dl. Cuza este acela ce-l știm și-l cunoaștem toți, chiar și dușmanii pe cari și i-a făcut, adesa distrîndu-se.

*

Toată această bogăție, toată această avere d-sa a oferit-o atât de generos în folosul binelui public și în felul cum numai alții după noi, vor ști a prețui.

Caci Dl. A. C. Cuza a dat tot și n-a oprit nimic.

In adevăr:

Dacă Dl. Cuza ar fi voit să facă comerț din însușirile sale de avocat, câte averi n'ar fi acumulat pentru D-lui și pentru familia d-sale, când vedem îmbogățindu-se până și mediocritățile?

Dacă Dl. Cuza ar fi voit să facă comerț din strălucitele sale însușiri de ziarist, câți bani n-ar fi câștigat, știut fiind că belteaua unui anumit personaj care scria la anumita presă, se vindea, *până mai eri, cu câte o mie lei, de articol, la Adivor, Dimineața și altele.*

Dacă Dl. Cuza ar fi voit să facă comerț din calitățile sale alese de om politic superior, câtă avere n-ar fi putut aduna când vedem sub ochii noștri, cum atâția oameni de duzină se îmbogățesc?

*

[illegible] și-ar fi câștigat un titlu de [illegible] n-l fi putut atrage?

[illegible] cale nu i-ar fi fost deschisă? sau ce bogăți nu-i i-ar fi fost oferite la un semn de cedare sau de șovăire măcar?

*

Dar nu. Dl. Cuza din nimic n-a făcut comerț, ci a renunțat la toate bogățiile și la toate demnitățile.

Toată averea și toată bogăția cu care l-a împodobit D-zeu, a oferit-o și a jertfit-o, toată, pentru țară și pentru noi.

Și totuși au fost indivizi cari dezertând, la un moment dat, din rândurile noastre, au spus că tot nu a dat destul și au încercat să-l mai și învinuiască.

Dar pentru ce? Ce a făcut dl. A. C. Cuza?

Dl. Cuza a făcut bine și numai bine!

Atunci?

*

Atunci trebue anumit temperament, anumit caracter.

Trebue multă scădere și mult curaj pervers.

Trebue să ai în tine cera de trădător ca să-ți pierzi rușinea și cugetul și ca să-ți permiți a încerca să iscodești o învinuire contra d-lui Cuza, deci contra sentimentului public care simte românește.

Trebue să-ți fi perdut mintea sau să-ți fi vândut conștiința și să știi că nu vei reuși a lovi în persoana d-lui A. C. Cuza,—pe care nimeni și cu nimic nu-l poate atinge. — ci vei lovi în ideea, în credința, în interesele neamului.

Și apoi, repet: cu ce ar putea fi vinovat omul acesta, sfânt pentru noi?

Cu ce?

Sau poate pentru că e al nostru? Pentru că noi îl avem și nu alții?

Spuneți, scrieți să citească, să audă, să știe și alții.

E vinovat că a trăit în mijlocul unei societăți copleșită de jidani!—pervertită, coruptă și cloroformizată de ei?

Pentru aceasta?

E vinovat fiindcă toată viața a luptat să trezească conștiința cetățenească asupra pericolului jidovesc care ne sacă și ne distruge din temelii?

E vinovat că a jertfit, din belșug, pentru nobila și sfânta cauză românească toate aspirațiile legitime ale unor strălucite însușiri, renunțând ast-fel la ori ce măriri și la ori ce demnități, și pentru care nici una n'ar fi fost prea [illegible]?

E vinovat că a [jertfit] interesele materiale proprii, ale sale și ale fa[mil]iei sale, luptând fățiș și dessinteresat ca nimeni a[ltu]l, pentru cauza românească?

Aceasta e vina [lu]ia?

[illegible]

Ce suflet au ar[illegible] și ce minte nu s'ar [illegible]?

Dreptatea și adevărul în lumina realităței

Din rândurile noastre au plecat și D-l V. Iamadi și D-l Em. Diaconescu, dar nici unul nici altul n-a adus doctrinei și persoanei D-lui A. C. Cuza nici o bănuială, nici o învinuire.

Pe câtă vreme banda celor patru plecând au încercat se arunce contra D-lui Cuza învinuiri ca acele că D-sa n-a contribuit, cu bani, în mișcare și altele.

Adevărul este că D-l Cuza a dat banul său la Tipografia «Lumina Moldovei», la Cooperativa „Frăția Moldovei“ la „Ateneul Popular“, din Tataraș.

Ca să nu vorbim de cât de acestea.

A dat banul său la Ateneul Popular din Tataraș și de unde de atâția ani, nici până azi, n-a primit, după cât știm, nimic.

Dar cei patru plecând și aruncând, în urma lor, învinuirele, ei voiau, de fapt, să ascundă propria lor culpă atunci când se duceau în cărdășia lui Iorgablanc cel care î-și trimetea copii în străinătate cu banii lui Blanc și care l-a compromis în fața românilor pentru vecie.

Atunci, cine e vinovatul?

Un clișeu

In un număr vechiu al revistei „Palatul de Justiție” din București, a apărut un clișeu, pe care-l vom reda și noi în ziar și în care se vede procesiunea lorzilor, a pairilor și a celor mai înalți magistrați ai Engliterei, în clipa când pornesc să asiste, în corpore, la serviciul religios—înainte de a se începe solemnitatea de deschidere, ce are loc la începutul anului judecătoresc.

In clișeul acesta se vede cum celor mai înalți magistrați și celor mai mari demnitari englezi, nu le este rușine, ci, din potrivă, ei socot ca o datorie de a susține și respecta vechea credință străbună.

Deasemeni spre bucuria și satisfacția noastră am văzut că la Consiliu de resboiu din capitală, ofițerii superiori au reintrodus, și la deschiderea anului judecătoresc, serviciul religios, la care au asistat toți în mare ținută, sfințind și respectând astfel cum se cuvine, datinele și religia părinților noștri.

O satisfacție

Așa dar, abea acum se vede câtă dreptate au avut studenții atunci când cerând, rugând, demonstrând protestând și chiar forțând și luptând, pept la pept, au impus la cele din urmă și au reușit să aducă preot și să reintroducă sfeștania la începutul anului universitar, contra celor cari simulând pe oamenii învățați și înțelegând greșit raportul dintre știință și credință au socotit că rolul lor de profesori ai celui mai înalt așezământ cultural, e de-a scoate armata, de a alunga crucea cu sulițele și de a încuia porțile, oprind intrarea preotului acolo.

Și doar se știe că cel mai mare învățat al lumei a prețuit și a respectat deopotrivă și biserica și știința. Și tot acela spunea că nici o patrie nu are știința; dar omul de știință trebue să aibă o patrie a lui.

In adevăr Franța, în nenorocirea ei n-a avut nici un fiu care să o ajute mai mult de cât Pasteur, învățatul; gloria lumei. Pasteur,—da.

Invățații noștri însă — unii, nu toți—n-au dat voe preutului să oficieze în universitate ca și cum aceasta ar fi un act rușinos, nedemn, periculos. [illegible] numim.

Și ca ce să ne mai ocupăm de ei când până și marii ierarchi închideau ochii atunci când se închideau, studenților, porțile sfintei Mitropolii.

Dreptatea însă e dreptate și adevărul, adevăr la cele din urmă.

Nu este nici un ziar jidovesc sau jidovit care să nu dee o importanță exagerată și să nu ațâțe pe Lt. Col. Șendrea contra D-lui Stelian Popescu, Direct. ziarului românesc „Universul”.

—

Studenții de la Litere, Științi, Farmacie și Medicină cari ar dori să obție burse de la primăria de Iași, pot adresa cererile lor la secretariat.

Memoriul studenților bulgari din România

Un student din București ne roagă să publicăm memoriul studenților bulgari.

E cel mai elocvent răspuns adresat celor cari au încercat să mistifice adevărul.

Iată-l:

„De trei ani de zile studențimea română însuflețită de cel mai înalt patriotism duce o luptă grandioasă contra unui pericol național. Studenții bulgari nepuțând da concursul lor direct acestor mișcări, a înțeles să suporte toate sacrificiile, dorind biruința studențimii române, mândri în conștiința noastră că izbânda ei e și a noastră, deoarece noi primim lumina în universitățile românești, mergând cot la cot cu colegii noștri români, întrucât ne permit drepturile.

„Se acuză România de anti-bulgarism! Nu există altă țară pe lume în care studenții străini să fie tratați mai bine și priviți cu atâta drag cum suntem noi studenții bulgari în România. Am avut credința că într'o țară, cu care printr'o fatalitate a soartei am încrucișat armele pe câmpul de onoare...nu vom fi priviți bine. Realitatea este însă alta. Purtăm amintirile cele mai frumoase despre studențimea română și despre grija ce ne-o poartă conducătorii noștri.

„Cât despre regimul din Dobrogea nu ne putem amesteca. Dobrogea face parte din statul român și el singur poate dispune de soarta ei. S'o guverneze așa cum crede mai bine.

„Deasemenea chestiunea studenților din Valea Timocului nu stă în puterea noastră de a o rezolva”.

O jurisprudență foarte interesantă

Hotarârile Comitetului Agrar în fața Casației.

D-l Pruncu, proprietar a fost expropiat, în întregime, prin o hotarîre a Comitetului Agrar, care se știe că este ultima instanță în chestie de expropiere.

Contra acestei hotarâri D-l Pruncu a făcut recurs în Casație.

Acțiunea a venit înaintea secției a III a înaltei curți.

După lungi desbateri și amânări Casația a respins recursul, stabilind ast-fel că, împotriva decisiilor date de Comitetul Agrar, nu există drept de recurs.

Dispărutul de la Iași Dr. Sălăjineanu la coadă

Da! nu vă mirați.
Așa e. E adevărat.
Dr. Sălăjineanu e la coadă.
Dacă e așa,—e așa!!

Că e bine,—că nu e bine: că frumos,—că nu i frumos;— ce are a face?

Chestia este că e adevărat.

Așa se plâng cel puțin ziarele cu nume românești și cu sentimente jidovești și cari ar vrea să stee în frunte, nu la coadă cei cari îi slujesc cu credință pe ei, pe jidani.

Dr. Sălăjineanu a fost pus între cei dela coadă ca membru în comitetul partidului Argetoianu-N. Iorgabianc.

Ei fac caz. Ei protestează, jidanii. Lor nu le convine.

Noi nici nu ne batem capul.

Din partea noastră poate să-l puie și în coadă și ori unde-i va plăcea.

Un om a cărui acțiune e în sentimentul jidanilor și cari îi simpatizează întratât—pentru noi este cel puțin o mutră indiferentă.

*

Dar find-că veni vorba, ne dăm și noi părerea că întru cât a fost pus de prietinii săi în coadă, sigur că ei știu bine ce-i place și unde-i place doctorului.

In cât îi place omului acolo, în coadă, la coadă, ori unde?.. dă-i pace acolo unde-i place.

Nu i stricați gustul omului.

La Cernăuți s'a descoperit o acțiune secretă contra țărei și din care nu lipsesc, ca în toate ocaziile, jidanii. S'au descoperit până în prezent următoarele școli de elevi jidaui: Davidia, Herilia, Libania și tot neamul lor.

Jidanii pretindeau, înainte că de aceea ne dușmănesc fiindcă sunt considerați străini;—acum sunt cetățeni, împământeniți, au toate drepturile și totuși ne dușmănesc încă, și mai mult.

—

Poetul Ardealului, D-l Octavian Goga, va candida la Regiunul Săsesc, pentru un loc în camera.

[illegible] de la Facultatea de [illegible]

Ni se afirmă că un profesor a refuzat să [illegible] frecvența la un număr [illegible] studenți în Medicină [illegible] motivul că n'au atins [illegible] în ziua hotarîtă de [illegible]

Acest fapt a avut ca [illegible] pierderea unui an [illegible]

Credem că măsura [illegible] aspră și nedreaptă [illegible] tot D-sa a iscălit frecvența [illegible] alt student aflat în [illegible] dițiuni.

In numărul viitor vom [illegible] și vom da amănunte.

INFORMAȚ[IUNI]

Ministerul agriculturii [illegible] tribue cultivatorilor [illegible] bumbac selecționat în [illegible] de 1 kg. cu preț de [illegible]

—

Miluții cirași ai lui [illegible] localitate ne atacă.

Cu numărul viitor vom [illegible] cadra așa cum se cuvine.

—

Prin un înalt ordin al [illegible] rul „A R M A”, a fost [illegible] confiscat.

Fără nici o culpă el a [illegible] sub scutul legilor.

—

Primăria capitalei a [illegible] tractele chiriașilor.

Guvernul pare a căta și [illegible] locie între pretenții [illegible] care se răsboesc, chiriași și [illegible]

—

Banii pentru abonamente [illegible] vânzări, de la chioșcuri [illegible] tot ce privește ziarul [illegible] rugăm să se trimeată [illegible] la adm-ția ziarului.

—

Cu privire la cele petrecute [illegible] șani vom da toate amănuntele [illegible] ediție specială.

—

Studenții de la facultatea [illegible] din ultimul an, cari în curînd [illegible] termene și să-și facă un [illegible] au a câtuit un memoriu pe care [illegible] prezenta o delegație la minister [illegible] meră și Regelui, pentru a [illegible] situația lor.

Amănunte în numărul viitor.

—

IARNA ÎN [illegible]

Ca și prin Italia în Franța [illegible] și în Bulgaria unde din cauza [illegible] lui și a troenilor mari circulația [illegible] Varna-Oboriștea și altele au [illegible] cate, s'a întins iarna și la [illegible] în Oltenia, Muntenia și [illegible]

Viscolul mare, zapada [illegible] gul se menține.

Echipe de lucrători [illegible] acoperite de zapadă [illegible] metru.

[illegible]

Noi—doar avem [illegible] noștri, și cari au toate [illegible] vărați părinți ai popula[illegible]

—

Mareșalul Ismed-Pașa este [illegible] mat a înăbuși revoluția din [illegible] restabilind liniștea republicei.

—

Valoarea leului a scăzut la [illegible]

Popușoii se vând la port [illegible] lei vag.

Ovăzul 680 lei suta.

—

Mai mulți profesori universitari au hotărât să demisioneze în bloc solidarizându-se cu profesorii facultății de drept din Iași.

—

Lordul Curzon a murit.

—

In Grecia ploile torențiale care curg de mai multe zile au făcut mari ravagii. Comunicația între Atena și Salonic a fost întreruptă.

Fuziunea sau povestea cântecului

[illegible] fusiunea [illegible] centru [illegible] în lături, prin județe.

Și viceversa:

Când se separă prin județe, atunci intră [illegible] apă la centru și iar sta[illegible] gata, gata se se cufunde.

Pentru un ochiu indiferent, se vede lămurit în ce constă boala cronică a fusiunei.

Boala fusiunei sunt visurile.

Fusiunea viscază. E bâta de visuri.

Și visul scump al fusiunei e ciolanul cu măduva exportului de ardeleni, cu permise de export contingentări cu multe, cu multe de toate.

Dar gravitatea chestiei constă în aceea că fusiunea confundă visul cu realitatea și în coșmarul ei, ea singură se amăgește crezînd că deja a și pus ghiara pe ciolan, sfădindu-se.

In numărul viitor vom publica un articol în chestia fa[illegible] ilor din localitate.

—

Pal[illegible] trivite [illegible], cu prețuri po[illegible] Maga[illegible] toți se găsesc la sit și [illegible] lor, unde a socalțăm[illegible] transport de In[illegible] tina și bună.

—

Ministerul de Interne a dat o circulară prin care interzice, pe viitor, vânzarea ori căror broșuri prin oficiul autorităților chiar când au autorizații date mai înainte.

—

Iași.—A[illegible] Grafice «Lumina Moldovei» Bulevardul Elisabeta 2